

NV-07205-21

Bilaga 4. Fördjupat underlag avseende sötvatten och marina miljöer

Motivering rimlighet och prioritering för Marint och kust och sötvattensåtgärder

En generell bakgrund till behovet av åtgärder utanför Natura 2000-områden, rimlighetsbedömningar och prioriteringar återfinns i Naturvårdsverkets redovisning av uppdraget att revidera underlag för PAF. Denna naturtypsvisa sammanställning redovisar motivering (deluppdrag 2) rimlighet och prioritering (deluppdrag 5) för marina (E.2.1) och limniska (E.2.8) miljöer.

1. Motivering utifrån deluppdrag 2

1.1 Motivering för åtgärder utanför Natura 2000-områden i marin miljö

För marina naturtyper listade på art- och habitatdirektivets bilaga 1 finns i genomsnitt 43 % av deras förekomst inom svenska Natura 2000 idag (41 % MBAL, 40 % MATL, 16 % BOR, 50 % CON). Detta enligt Sveriges senaste artikel 17-rapportering, där data över förekomst inom Natura 2000 baserades på uppgifter från länsstyrelserna. Det bör samtidigt noteras att, enligt rapporteringen, baserades de marina naturtypernas nuvarande utbredning nästan uteslutande på expertuppskattningar, i brist på heltäckande övervakningsdata.

Samtliga nio bilaga 1-naturtyper som finns i Sverige har en ogynnsam eller otillfredsställande status i hela utbredningsområdet. Flera har fortsatt nedåtgående trend.

Enligt artikel 3 i habitatdirektivet ska utpekandet av Natura 2000-områden skapa förutsättningar för att bibehålla direktivnaturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus eller vid behov restaurera dem till gynnsam status. Då över hälften av de marina naturtyperna ligger utanför Natura 2000-områden, och med tanke på deras nuvarande status, är insatser i det omgivande landskapet nödvändiga för att bevara naturtyperna långsiktigt.

De åtgärder som behövs utanför Natura 2000-områden är för marina naturtyper i hög grad desamma som behövs inom Natura 2000. Behoven av åtgärder i den vidare marina miljön är särskilt stora för naturtyper och arter med låg nuvarande andel inom nätverket, samt med dålig bevarandestatus och utvecklingstrend.

Storleken på Sveriges marina Natura 2000-områdena är dessutom generellt sett liten (frånsett enstaka mycket stora områden). Det gör att områdena typiskt sett är känsliga

NV-07205-21

för förändringar i den omgivande miljön och att de inte är stora nog att inom det enskilda området kunna bevara utpekade naturtyper och arter långsiktigt, om liknande miljöer i resten av havsmiljön försvinner.

En förutsättning för att åstadkomma eller bibehålla ett ekologiskt fungerande nätverk av marina Natura 2000 områden i Sverige är därför att även andra områden med höga naturvärden, eller med potential att hysa höga naturvärden, bevaras, och restaureras vid behov. De med högst naturvärden, samt med ett läge i den gröna infrastrukturen som gör att de har särskild betydelse för direktivarter och naturtyper, och för ett ekologiskt funktionellt nätverk av skyddade områden, behöver prioriteras särskilt.

1.2 Åtgärdsspecifika motiveringar för marint

Nedan listas ett antal motiv för åtgärder i havsmiljön utanför Natura 2000-områdena. För varje listad åtgärd i tabellen nedanför har de motiv som har särskild betydelse för åtgärden angetts med bokstäver enligt listan nedan.

- a) Åtgärden är nödvändig för att bibehålla naturtypsarealen i stort i havsmiljön, och därmed för att leva upp till artikel 3 i art- och habitatdirektivet.
- b) Åtgärden är särskilt viktig för vissa naturtyper i och med att de har så låg andel inom befintliga Natura 2000-områden (under 20 % för icke-prioriterade naturtyper, resp. under 60 % för prioriterade naturtyper) att ytterligare förluster av naturtypen, eller försämrad status, kan motivera en diskussion av om Sveriges Natura-utpekande varit tillräckligt.
- c) Åtgärden är angelägen för *bibehållande* av ett ekologiskt funktionellt Natura 2000-nätverk och konnektivitet mellan områden enligt habitatdirektivet artikel 10.
- d) Åtgärden är angelägen för *stärkande/återskapande* av ett ekologiskt funktionellt Natura 2000-nätverk och konnektivitet mellan områden enligt habitatdirektivet artikel 10.
- e) Åtgärden behövs för att uppfylla åtaganden enligt fågeldirektivets artikel 3 (den är nödvändig för att skydda, bevara och återställa tillräckligt varierande och stora livsmiljöer för samtliga naturligt förekommande fågelarter).
- f) Bevarandestatusen är ogynnsam på biogeografisk nivå (U1, U2) och åtgärden bidrar till förbättring.
- g) Särskild prioritet för att gynna hotade arter, bl.a. direktivarter som läderbagge.
- h) Åtgärden är viktig för att bibehålla kvalitet i naturtypen.
- i) Åtgärden är viktig för att återskapa kvalitet i naturtypen.

NV-07205-21

Åtgärd	Motiv till åtgärd	Särskilt prioriterade miljöer/naturtyper (när direktivnaturtyp anges, anger bokstaven efter naturtypskoden biogeografisk region, och procentsiffran andel inom N2000 i regionen)
Managing the nutrient load in shallow bays, to benefit habitats 1130, 1140, 1150, 1160, 1650 (CA13, CF07, CJ01)	a, b (1130 MBAL, 1140 MBAL, 1150, 1650), f, h, i	1130 MB 11 %, 1140 MB 16 %, 1150* B 16 %, 1150* C 50 %, 1650 MB 1 %
Restoring coastal wetlands and flooded zones, to benefit habitats 1110 MBAL, 1130 MBAL, 1150, 1160 (CF02)	a, b (1130 MBAL, 1150), d, f, i	I anslutning till Natura 2000-områden, och/eller andra kända områden med relevant direktivsnaturtyp.
Restoring eelgrass and other submerged aquatic plants in MBAL and MATL, including preparatory and supporting measures, to benefit habitats 1110 MATL, 1130 and 1160 (CF02)	a, b (1130 MBAL), d, f, i	I anslutning till Natura 2000-områden med ålgräs och annan långskottsvegetation, och/eller andra kända områden med relevant direktivsnaturtyp.
Restoring lagoons (1150), including dredged thresholds (CF02)	a, b, d, f, i	1150* B 16 %, 1150* C 50 %; i anslutning till Natura 2000-områden och/eller andra kända områden med relevant direktivsnaturtyp.

1.3 Motivering för åtgärder utanför Natura 2000-områden i limniska miljöer

Det är svårt att bedöma de limniska naturtypernas procentuella förekomst inom svenska Natura 2000 idag då underlagen för naturtypens utbredning är bristfälligt. I artikel 17-rapporteringen har utbredningen rapporterats från 10 % för Mindre vattendrag i kontinental region till drygt 2300 % för Större vattendrag i alpin region. I genomsnitt är 54 % av naturtypen rapporterad inom Natura 2000-områden men den siffran får anses mycket osäker. Svårigheten i bedömningen beror på att antagandet av naturtypernas totala areal bygger på äldre beräkningar, när arealen inom Natura 2000, särskilt i de stora vattendragen i norra Sverige, har rapporterats in har den beräknats utifrån andra principer. Då flera sent tillkomna Natura 2000-områden är mycket stora ger en ändrad bedömning stora procentuella förändringar.

NV-07205-21

Tabell 1. Rapporterade total- samt utpekade arealer för limniska habitat.

Habitat	ALP			BOR			CON			TOT		
	Hela arealen	utpekad i Natura 2000	Utpekandeandel	Hela arealen	utpekad i Natura 2000	Utpekandeandel	Hela arealen	utpekad i Natura 2000	Utpekandeandel	Hela arealen	utpekad i Natura 2000	Utpekandeandel
3110				891	115	13 %	22	4,8	22 %	913	119,8	13 %
3130	2000	1227	61 %	4742	2792	59 %	65	69	106 %	6807	4088	60 %
3140	105	27	26 %	334	2885	864 %	21	6,4	30 %	460	2918	634 %
3150	15	1,7	11 %	1120	367	33 %	27	27	100 %	1162	395,7	34 %
3160	155	144	93 %	1446	198	14 %	7	1,5	21 %	1608	343,5	21 %
3210	15	353	2353 %	190	755	397 %	4	0,9	23 %	209	1109	531 %
3220	390	159	41 %	45	15	33 %				435	174	40 %
3260	33	34	103 %	700	89	13 %	35	3,3	9 %	768	126,3	16 %

6 av 8 naturtyper har ogynnsam status i 2 eller 3 av sina regioner, 4 av dessa har även nedåtgående trend.

Enligt artikel 3 i habitatdirektivet ska utpekandet av Natura 2000-områden skapa förutsättningar för att bibehålla direktivnaturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus eller vid behov restaurera dem till gynnsam status. Då stor del av de limniska naturtyperna bedöms ligga utanför Natura 2000-områden, och med tanke på deras nuvarande status och trend, är insatser i det omgivande landskapet nödvändiga för att bevara naturtyperna långsiktigt.

Limniska naturtyper och arter är i mycket hög grad beroende på en fungerande grön infrastruktur. Naturtyper i strömmande vatten samt vandrande arter som t.ex. lax, asp och havsnejonöga eller arter som i sin tur är beroende av vandrande fisk som t.ex. flodpärlmussla och tjockskalig målarmussla är alla beroende på att hela vattensystemen fungerar och att det finns fria vandringsvägar till lek- och uppväxtområden. Detta innebär att åtgärder i vattenlandskapet utanför Natura 2000-områdena är särskilt viktigt för limniska naturtyper och arter.

Storleken på Sveriges limniska Natura 2000-områdena varierar stort över landet. Ett antal mycket stora områden finns i huvudsak i norra Sverige och här finns förutsättningar till ett rationellt arbete och stora, väl finansierade EU-projekt. I södra

NV-07205-21

Sverige är områdena mindre och mer uppsplittrade. Här blir beroendet av kompletterande åtgärder utanför Natura 2000-områdena större.

De åtgärder som behövs utanför Natura 2000-områden är för limniska naturtyper i hög grad desamma som behövs inom Natura 2000 men med extra fokus på konnektivitetsskapande åtgärder. Merparten av dessa åtgärder hanteras utanför PAF och då särskilt inom omprövning av vattenkraften. Får man till en god samordning inom avrinningsområden mellan åtgärder kopplade till omprövningen och naturvårdsåtgärder listade i PAF kommer åtgärdena komplettera varandra och synergieffekter ge betydande effektivitetsvinster.

1.4 Åtgärdsspecifika motiveringar för limniska miljöer

Nedan listas ett antal motiv för åtgärder i vattenmiljön utanför Natura 2000-områdena. För varje listad åtgärd i tabellen nedanför har de motiv som har särskild betydelse för åtgärden angetts med bokstäver enligt listan nedan.

- a. Åtgärden är nödvändig för att bibehålla naturtypsarealen i stort i vattenmiljön, och därmed för att leva upp till artikel 3 i Art- och habitatdirektivet.
- b. Åtgärden är särskilt viktig för vissa naturtyper i och med att de har så låg andel inom befintliga Natura 2000-områden (under 20 % för icke-prioriterade naturtyper, resp. under 60 % för prioriterade naturtyper) att ytterligare förluster av naturtypen, eller försämrad status, kan motivera en diskussion av om Sveriges Natura-utpekande varit tillräckligt.¹
- c. Åtgärden är angelägen för *bibehållande* av ett ekologiskt funktionellt Natura 2000-nätverk och konnektivitet mellan områden enligt habitatdirektivet artikel 10.
- d. Åtgärden är angelägen för *stärkande/återskapande* av ett ekologiskt funktionellt Natura 2000-nätverk och konnektivitet mellan områden enligt habitatdirektivet artikel 10.
- e. Åtgärden behövs för att uppfylla åtaganden enligt fågeldirektivets artikel 3 (den är nödvändig för att skydda, bevara och återställa tillräckligt varierande och stora livsmiljöer för samtliga naturligt förekommande fågelarter).
- f. Bevarandestatusen är ogynnsam på biogeografisk nivå (U1, U2) och åtgärden bidrar till förbättring.
- g. Särskild prioritet för att gynna hotade arter, bl.a. direktivarter som Tjockskalig målarmussla.
- h. Åtgärden är viktig för att bibehålla kvalitet i naturtypen.
- i. Åtgärden är viktig för att återskapa kvalitet i naturtypen.

¹ Då bedömningen av andel utpekad areal är allt för osäker används inte motivering B i limniska miljöer.

NV-07205-21

Åtgärd	Motiv till åtgärd	Kommentar
Increasing connectivity of rivers by removal of dams, or construct of fishway at obsolete dams or similar barriers which are not subject to re-examination of hydropower (CB14, CJ02 CJ03),	A, C, D, E, F, G, H, I	Åtgärden syftar till att återbygga den gröna infrastrukturen genom att knyta ihop vattensystemen och återskapa naturliga funktioner och processer.
Removal and/or adaptation of culverts (road passages etc.) associated with transport and Wood transport (CJ03)	C, D, F, G, H, I	Åtgärden syftar till att återbygga den gröna infrastrukturen. Hanteras delvis inom Trafikverkets SINVM (Smärre Investeringar Miljö) och Skogsstyrelsens verksamhetsområde.
Reducing the impact of canalisation, straightening (e.g., from the timber transport period), increase natural physical structures and characteristics (measures CB14, CJ02 CJ03)	C, D, F, G, H, I	I anslutning till Natura 2000-områden och mellan befintliga Natura 2000-områden, särskilt i de fall då biflöden inte ingår i de utpekade områdena. Finns t.ex. lek- och uppväxtområden utanför Natura 2000-området behöver dessa restaureras för att långsiktigt bibehålla kvalitén inom de utpekade områdena.
Restoring hydrological regimes and protect from deposition of sediment by e.g., filling out ditches and recreate wetlands adjacent to lakes and streams (CB14, CJ02 CJ03)	C, D, F, G, H, I	I anslutning till Natura 2000-områden och mellan befintliga Natura 2000-områden, särskilt i de fall då biflöden inte ingår i de utpekade områdena. Finns t.ex. lek- och uppväxtområden utanför Natura 2000-området behöver dessa restaureras för att långsiktigt bibehålla kvalitén inom de utpekade områdena.
Establishing buffer zones along agricultural waters (CA15)	C, D, E, F, G, H, I	I anslutning till Natura 2000-områden och mellan befintliga Natura 2000-områden där områdena är för små för att vara fungerande ekologiska enheter. Fokus på jordbruksvatten och förekomster av Tjockskalig målarmussla
Develop and implement less harmful clearing techniques in existing soil drainage operations with Thick Shelled River Mussel #6	F, G	Åtgärd för att minska påverkan på främst Tjockskalig målarmussla från dikesrensning.
Measures directed against IAS on the list of Union concern (CI02)	G, H	Omfattar åtgärder mot Solaborra, Kanadensisk bäckröding, Marmorkräfta m.fl. arter. Då spridningsförmågan är stor kan inte åtgärder begränsas till enbart Natura 2000-områden.

NV-07205-21

Åtgärd	Motiv till åtgärd	Kommentar
Implementing management programs for signal crayfish (<i>Pacifastacus leniusculus</i>) and Nuttall's waterweed (<i>Elodea nuttallii</i>) (C102)	G, H	Omfattar löpande hantering av Signalkräfta och Smal vattenpest. Då spridningsförmågan är stor kan inte åtgärder begränsas till enbart Natura 2000-områden.
Measures directed against <i>Nymphoides peltata</i> (SE: Sjögull), incl. covering the species with plastic sheets (C102)	A, F, H	Omfattar åtgärder mot Sjögull, ingår inte i List of Union concern men bedöms som ett hot mot naturtypen. Då spridningsförmågan är stor kan inte åtgärder begränsas till enbart Natura 2000-områden.
Liming of selected watersystems	G, H	Utifrån bedömning av påverkan från försurning redovisad inom vattenförvaltningen bedöms att 2000 km vattendrag utanför Natura 2000-områden behöver kalkas för att upprätthålla kvalitén på naturtyper och arter.
Development and implementation of ecosystem-based fisheries management for Salmon and Areal Asp (CG01 and CG02)	G	Ekosystembaserad fiskförvaltning i relevanta områden, i första hand Väneren, Mälaren och Hjälaren m.fl. som inte är Natura 2000. Förvaltningen sker per vattensystem och kan inte begränsas till Natura 2000-områden.

NV-07205-21

2. Havs- och vattenmyndighetens utgångspunkter för rimlighetsbedömning och prioritering för akvatiska naturtyper och arter

Angelägenhetsgraden inom respektive åtgärd har angetts mellan 1–3 utifrån ambitionsnivå. Detta eftersom myndigheten saknar lämpligt underlag för att prioritera mellan respektive åtgärd baserat på ekologiska behov hos arterna och naturtyperna.

2.1 Bedömning av tillgängliga medel

Myndigheten har utgått ifrån följande tillgängliga medel för 2021 i sin bedömning av rimlighet att utföra de prioriterade akvatiska åtgärderna:

Tabell 2. Havs- och vattenmyndighetens finansiella utgångspunkter för rimlighetsbedömning och prioritering.

Finansieringskälla	Tillgängliga medel per år (SEK) utifrån 2021-års nivå	Kommentar
Anslaget för åtgärder för havs- och vattenmiljö (1:11) som disponeras av Havs- och vattenmyndigheten	263 700 000 kr	Baserat på 2021-års nivå, inklusive myndighetens medfinansiering av stöd från EU
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) 2021–2027 specifikt mål 1:4 och 1:6	Marint: 35 000 000 kr	Max tillgängligt för SE för perioden: 1:6 116,9 miljoner kr 1:4 588,3 miljoner från EU
	Limniskt 7 000 000 kr	
EU:s LIFE program	Marint: 18 000 000 kr	
	Limniskt: 57 000 000 kr	
Övrig finansiering	10 000 000 kr	Trafikverkets löpande arbete med vägtrummor, stöd samt frivilliga åtgärder inom skogsbruket, länsstyrelsers löpande arbete m.m.
Totalt	390 700 000 kr	

För Havs- och vattenmyndighetens *anslag för åtgärder för havs- och vattenmiljö (1:11)* har vi utgått ifrån det totala anslaget för 2021 som disponeras av myndigheten, enligt myndighetens regleringsbrev för 2021 (1 054 765 000 kr). Vi har inte utgått ifrån de villkorsprioriteringar som har gjorts för 1:11-anslaget 2021, eftersom dessa reflekterar strategiska satsningar som förutsätts skifta från år till år, även framöver. Vi har däremot beaktat myndighetens sammanställning år 2020 i arbetet med Konventionen om biologisk mångfald (CBD) av medel som används till biologisk mångfald – 2020 bedömdes 50 % av 1:11-anslaget och dess olika villkor ha spenderats på biologisk

NV-07205-21

mångfald. Hela summan är inte relevant för genomförandet av art- och habitatdirektivet artikel 6.1 (och därmed åtgärder i PAF), men vi ser det som rimligt att anta att 50 % av den andel av 1:11-anslaget som myndigheten spenderar på biologisk mångfald är relevant för PAF; totalt 263 700 000 kr.

För *Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) 2021–2027* har vi utgått ifrån den budget som presenterades i Jordbruksverkets förslag till Havs, fiskeri- och vattenbruksprogram som överlämnades till Regeringskansliet i slutet på maj 2021. I dialog med Jordbruksverket har vi antagit att även om mindre ändringar kan ske i förhandling med Kommissionen, bör storleksordningen per specifikt mål ändå gälla. Specifikt mål och åtgärd 1.4 ("Kontroll och tillsyn av fiske – stöd till ansvarsmyndigheter") och 1.6 ("Bidra till skydd och återställning av akvatisk mångfald och ekosystem") bedöms vara mest relevant för de åtgärder som ingår i PAF. Budgeten nationellt för Sverige under perioden för specifika målet 1.4 är 980,5 miljoner och för 1.6 167 miljoner kr, varav 70 % till 100 % kan medfinansieras från fonden. Kostnadsberäkningarna bygger på en konservativ bedömning på 30 % medfinansiering.

Tidigare år har Sverige inte nyttjat vad som då var Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) i särskilt stor utsträckning för biodiversitetsgynnande kostnader. Det har varit resurs- och tidsmässigt krävande att ansöka om medel från fonden, men också att rapportera och följa upp i enlighet med fondreglerna. Samtidigt har myndigheten en ambition om att nyttja dessa medel bättre, särskilt eftersom programmet 2021–2027 har ett tydligare underprogram inriktat mot natur och biologisk mångfald och allokeringen för den typen av utgifter har höjts avsevärt (19 % jämfört med EHFF). En höjd ambitionsnivå i det här avseendet ligger också i linje med Sveriges åtaganden i bland annat EU:s Strategi för biologisk mångfald till 2030. Sammantaget bedömer vi därför att det är rimligt att anta en finansiering via EHFVF för biodiversitetsåtgärder och fisketillsyn kopplat till genomförandet av art och habitatdirektivet på 42 miljoner årligen för kommande period.

Vad gäller *EU:s LIFE-program* har det nya underprogrammet "Natur och biodiversitet" en total budget på EUR2,143 miljarder². Medfinansiering från EU kan beviljas upp till 60 % för underprogrammet (75 % för projekt som rör prioriterade naturtyper eller arter i art- och habitatdirektivet). År 2020 medfinansierade Havs- och vattenmyndigheten ca 3,5 miljoner kr för marina och 30 miljoner kr för limniska LIFE-projekt, vilket i normalfall motsvarar ungefär 30 % av genomsnittlig projektkostnad, medan utförare stått för ytterligare 10 %. I de fall länsstyrelser är utförare (vilket de är i de allra flesta fall) används i praktiken medel från 1:11-anslaget också för dessa 10 %. LIFE har därmed varit en mycket viktig källa till medel för akvatiska åtgärder. I de limniska LIFE-projekten ingår två större projekt inom EU:s miljöprogram LIFE IP, delar av finansieringen syftar till att utveckla arbetet inom vattenförvaltningen varför hela budgeten inte räknas in inom PAF.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0783&qid=1621511983100>.

NV-07205-21

I bedömningen nedan har vi utgått ifrån tidigare års nivåer för marina och limniska LIFE-projekt, men räknat med att kunna lägga ambitionsnivån något högre. Detta utifrån det stora åtgärdsbehovet i Sveriges akvatiska natur, men också att restaurering av ekosystem har identifierats som ett särskilt fokus för de kommande åren. Globalt har FN utropat 2021–2030 som årtiondet för restaurering av ekosystem och inom EU kommer Europeiska kommissionen att lägga fram ett förslag på ny lagstiftning för restaurering av ekosystem i slutet av 2021. För marint siktar vi därför på en väsentligt höjd ambitionsnivå för LIFE-projekt jämfört med 2020-års nivå, med en medfinansiering på 12 miljoner kr per år via 1:11-anslaget (motsvarande 18 mkr/ år från LIFE-programmet). För det limniska siktar vi på en ökning av medfinansieringen till 38 miljoner per år via 1:11 anslaget (motsvarande 57 mkr/ år från LIFE programmet).

Det bör noteras att en förutsättning för att myndigheten ska kunna skala upp nyttjandet av medel från EU:s fonder och program är att de medel som vi har möjlighet att nyttja till medfinansiering räcker till detta och kan bindas upp över de år som olika projekt omfattar. Här finns stora utmaningar framöver.

NV-07205-21

3. Marina habitat

3.1 Hantering av näringsbelastning i grunda havsvikar

Benämning i PAF: *Managing the nutrient load in shallow bays (CA13, CF07, CJ01)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: främst 1130, 1140, 1150*, 1160, 1650

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Eutrofiering är ett välkänt och omfattande problem i svenska kustmiljöer, särskilt i Östersjön³. Tillförsel av näringsämnen har identifierats i den svenska artikel 17-rapporteringen som en faktor med hög påverkan på flera naturtyper, likaså internbelastning av näringsämnen. Detta beskrivs i PAF. Betinget är mycket stort. En förbättring av bevarandestatus av berörda naturtyper kräver fortsatt arbete med att minska tillförseln av näringsämnen till kustområden, från olika källor. Dessa generella åtgärder listas dock inte i PAF.

Den konkreta åtgärd som prioriteras för 2021–2027 i E.2.1 i PAF är hantering av näringsbelastning i grunda havsvikar. Biotopen ”grunda havsvikar” kan sammanfalla med ovanstående bilaga 1-naturtyper⁴. Åtgärden har kvantifierats utifrån erfarenheter från fem-årsprojektet Levande kust, finansierat av BalticSea2020⁵, och budgeten för det planerade uppföljande projektet Levande vikar.

Tabell 3. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU-medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	10 grunda havsvikar /7år	<p>Projektet Levande kust återställde en stor havsvik på fem år; det uppföljande projektet Levande vikar omfattar tre havsvikar till en uppskattad kostnad på 1,4 mkr per vik.</p> <p>Utifrån ovanstående har HaV uppskattat att ytterligare två liknande projekt kan utföras under perioden, samt räknat med att metoderna gradvis blir något bättre. Vi ser det därför som rimligt att kapacitet finns att hantera näringsbelastningen i totalt 10 havsvikar runt om i landet under perioden 2021–2027. Detta är en mycket liten del av det totala behovet.</p>

³ <https://data.riksdagen.se/fil/51AB6C33-D492-4477-AD73-A1395CBFB4E5>.

⁴ <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/skyddade-omraden/biotopskydd/13-grunda-havsvikar-2014-04-15.pdf>.

⁵ https://balticsea2020.org/images/Bilagor/White_paper-Bjornofjarden-201908.pdf.

NV-07205-21

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
		Utav dessa 10 vikar förväntas 80 % att prioriteras inom Natura 2000-områden; 20 % utanför.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	2 000 000 kr per år (80 % för åtgärder inom Natura 2000; 20 % för åtgärder utanför)	Om medel och möjlighet finns att söka LIFE-stöd för åtgärden, och ansökan beviljas, skulle, på årlig basis, 500 000 kr (25 %) belasta 1:11-anlaget och 1 500 000 kr (75 %) medfinansieras från LIFE-fonden. 75 % medfinansiering från LIFE möjliggörs eftersom åtgärden berör prioriterad naturtyp (1150). Åtgärden skulle också kvalificera för LOVA-medel.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Naturtyperna 1130, 1140 MATL, 1150*, 1160 MATL och 1650 har alla ogynnsam status; 1150 är dessutom en prioriterad naturtyp i art- och habitatdirektivet. 1140 MBAL och 1160 MBAL har otillfredsställande status.

För 1130 var eutrofiering av särskild betydelse för statusbedömningen 2019 och tillförsel av näringsämnen från jordbruksmark angavs som en faktor med hög påverkan. Likaså för 1160 MBAL och 1650. För 1150* angavs åtgärder för att hantera näringstillförsel från land och internbelastning som särskilt viktigt i artikel 17-rapporteringen. För 1140 och 1160 MATL bedömdes påverkan från tillförsel av näringsämnen som medelhög.

Tabell 4. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	8 havsvikar	2 havsvikar
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	6 havsvikar	1 havsvik
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	4 havsvikar	1 havsvikar

3.2 Restaurering av kustnära våtmark

Benämning i PAF: *Restoring coastal wetlands and flooded zones (CF02)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1110 MBAL, 1130 MBAL, 1150*, 1160

NV-07205-21

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 5. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	100 objekt á 5,4 ha	Baserat på information från SLU, Stockholms universitet och Sportfiskarna har ungefär 100 kustnära våtmarker återställt de senaste 10 åren, med en genomsnittlig storlek på 5,4 ha ⁶ . Med tanke på att takten var relativt låg i början bedöms det rimligt att anta, utifrån dialog med befintliga utförare, att ytterligare 100 objekt kan återställas under perioden 2021–2027 med befintlig kapacitet. Den genomsnittliga kostnaden för utförda projekt har varit 110 000 kr per ha ⁷ . Utav dessa 100 objekt förväntas 80 % att prioriteras inom Natura 2000-områden; 20 % utanför.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	8 490 000 kr per år (varav 80 % inom Natura 2000; 20 % utanför)	Om medel och möjlighet finns att söka EHFVF-stöd för åtgärden, och ansökan beviljas, skulle, på årlig basis, 2 547 000 kr belasta 1:11-anslaget (30 %) och 5 943 000 kr finansieras från EHFVF (70 %). Om myndigheten inte har möjlighet att binda upp finansiering länkat till EHFVF för perioden bedöms ändå hela summan 8 490 000 kr per år rymmas inom 2021-års anslagsnivå (se tabell 1). En god samverkan med våtmarker som konstrueras med andra syften bedöms rationalisera genomförandet.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Naturtyperna 1110 MBAL, 1130 MBAL, 1150* och 1160 MBAL har ogynnsam status; 1150 är dessutom en prioriterad naturtyp i art- och habitatdirektivet. För samtliga naturtyper var frånvaron av större rovfisk en viktig anledning till statusbedömningen i

⁶

https://www.su.se/polopoly_fs/1.500696.1589978079!/menu/standard/file/Va%CC%8Atmarksrapport%200%CC%88stersjo%CC%88centrum.pdf.

⁷ https://balticsea2020.org/images/Bilagor/rapport2012_3_lowres.pdf och https://www.su.se/polopoly_fs/1.500696.1589978079!/menu/standard/file/Va%CC%8Atmarksrapport%200%CC%88stersjo%CC%88centrum.pdf.

NV-07205-21

artikel 17-rapporteringen 2019, likaså påverkan från övergödning. Kustnära våtmarker är viktiga lekområden för större rovfisk. De kan också bidra till att hantera näringsbelastning lokalt.

Se PAF för närmare beskrivning av hotbild och nödvändiga åtgärder.

Tabell 6. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	432 ha	108 ha
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	324 ha	81 ha
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	216 ha	54 ha

3.3 Restaurering av ålgräs och långskottsvegetation, inkl. stödåtgärder

Benämning i PAF: *Restoring eelgrass and other submerged aquatic plants in MBAL and MATL, including preparatory and supporting measures (CF02)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1110 MATL, 1130, 1160

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Ålgräsängar och annan långskottsvegetation är en viktig undernaturtyp till 1110. Sedan 1980-talet har utbredningen av just ålgräs minskat med över 60 % endast i Bohuslän, vilket motsvarar ungefär 12 000 ha. För att nå en gynnsam status av berörda habitat uppskattas att ca 75 % av vad som förlorats behöver återskapas.

Restaurering av ålgräsängar och annan långskottsvegetation är dock tidskrävande och dyrt. Med tanke på den höga takt med vilken områdena försvinner vore det svårt att ens hålla jämn takt med mängden som förstörs varje år. Dessutom är resultaten av åtgärderna osäkra och långsiktiga. Restaurering av dessa habitat bör alltså föregås av ett utökat skydd av redan befintliga utbredningsområden, och måste kompletteras med en rad andra åtgärder för att se till att kustmiljön över lag tillåter en naturlig återhämtning av de här habitaterna.

NV-07205-21

Tabell 7. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	6,5 ha per år	Baserat på erfarenheter med restaurering av ålgräsängar på västkusten klarar ett dykföretag med 4 dykare ungefär 1 ha per år. Högt räknat för hela landet uppskattas att det finns kapacitet och kompetens att utföra 6,5 ha per år. Detta baserat på dialog med befintliga utförare, samt kontroll med relevant länsstyrelse. Enligt expertbedömning är behovet 75 % innanför Natura 2000-områden; 25 % utanför.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	32 200 000 kr per år (varav 75 % inom Natura 2000; 25 % utanför)	Om vi kan säkra 30 % medfinansiering från EHFVF och 20 % från LIFE kommer 16 100 000 kr belasta 1:11-anslaget per år. Förutsatt att medel och möjlighet finns att söka EHFVF-stöd för åtgärden, och ansökan beviljas. Vi ser det dock som utmanande att avsätta 16,1 mkr per år utifrån den anslagsnivå som vi har idag.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Naturtyp 1110, 1130 och 1160 MATL har ogynnsam status. I MBAL har 1110 dessutom nedåtgående trend. 1160 MBAL har otillfredsställande status.

Särskilt i MATL region är statusbedömningen för 1110 nära kopplat till situationen för ålgräsängar. Områden av ålgräs och annan långskottsvegetation nämns särskilt i EU:s Strategi för biologisk mångfald som viktiga ekosystem att bevara och återställa, bland annat på grund av deras förmåga att binda kol och därmed betydelse i kampen mot klimatförändringen.

Tabell 8. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	3,6 ha per år	1,1 ha per år
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	2,7 ha per år	0,85 ha per år
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	1,7 ha per år	0,6 ha per år

NV-07205-21

3.4 Restaurering av blåmussel- och ostronbankarBenämning i PAF: *Restoring mussel- and oyster beds (CF02)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1170

*Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering***Tabell 9. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).**

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	20 ha per år	<p>Det finns intresse från en länsstyrelse att genomföra restaureringsåtgärder för 2 mkr/år, med en täckningsgrad på 50 %. 25 % av budget beräknas gå till administrativa kostnader. För 100 % täckning av 1 m² behövs ungefär 6 kg musslor, till en kostnad av 5 kr/kg. Detta resulterar i en kostnad på 150 000 kr/ha för 50 % täckning. 2 mkr/år skulle alltså räcka till att återställa 10 ha per år (inkl. 50 000 kr till administrativa kostnader).</p> <p>Vi har uppskattat att även andra kustlän har intresse av att genomföra åtgärderna, och antar därmed att det är rimligt att räkna med 20 ha per år i hela landet.</p> <p>Vi antar att samtliga åtgärder kommer att prioriteras inom Natura 2000-områden.</p>
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	4 000 000 kr per år	<p>Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021.</p> <p>Enligt gällande fondregler skulle åtgärden troligtvis kvalificera för både LIFE och EHFVF medel. Vi ser det dock som utmanande att avsätta nödvändig medfinansiering på årlig basis utifrån det anslag som vi har idag.</p>

Angelägenhetsgrad för genomförande

Blåmusslorna på västkusten har minskat i antal på senare år. Närmare studier behövs för att kartlägga och utreda den här nedgången, men likväl var just tillståndet för dessa biogena rev, samt för kallvattenkoraller, den huvudsakliga anledningen till att naturtypen rev (1170) bedömdes ha ogynnsam status och nedåtgående trend i hela dess svenska utbredningsområde vid rapporteringen 2019. Fortsatt arbete krävs för att utarbeta effektiva metoder för att återställa av biogena rev. Sådana kunskapsuppbyggande åtgärder prioriteras för perioden 2021–2027 och listas i E.1.4 i PAF.

NV-07205-21

Parallellt med metodutveckling och kunskapsuppbyggande behöver konkreta restaureringsåtgärder fortgå, utifrån den metodik som redan etablerats.

Tabell 10. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	20 ha per år	-
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	15 ha per år	-
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	10 ha per år	-

3.5 Restaurering av makroalger

Benämning i PAF: *Restoring macro algae vegetation in MATL and MBAL (CF02)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1150*, 1160, 1170, 1650 (1610 och 1620 till viss del)

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 11. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	1 ha under perioden	Bedömningen baseras på tillgänglig kapacitet för restaurering av brunalgerna blåstång och sockertare i både MATL och MBAL region, till en kostnad av 700 000 kr per ha (enligt metoden "Green gravel" som beräknas kosta USD 7/ m ²) ⁸ . Vi antar att samtliga åtgärder kommer att prioriteras inom Natura 2000-områden.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	100 000 kr per år	Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021.

⁸ Fredriksen, S., Filbee-Dexter, K., Norderhaug, K.M. et al. Green gravel: a novel restoration tool to combat kelp forest decline. Sci Rep 10, 3983 (2020). <https://doi.org/10.1038/s41598-020-60553-x>.

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Naturtyperna 1150*, 1160 MBAL, 1170 och 1650 har ogynnsam status; 1170 har dessutom nedåtgående trend. 1150 är en prioriterad naturtyp i art- och habitatdirektivet. Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 12. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	1 ha	-
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	0,75 ha	-
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	0,5 ha	-

3.6 Restaurering av laguner (trösklar)

Benämning i PAF: *Restoring lagoons (1150), including dredged thresholds (CF02)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1150*

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 13. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	40 laguner per år	<p>Kapacitet och kostnad är bedömt utifrån erfarenheterna hittills med restaurering av trösklar i svenska kustlän, främst i Västerbotten. Västerbotten har sammanlagt 511 laguner, varav 40 % behöver restaureras. 42 av dessa har prioriterats och anses rimliga att utföra inom perioden 2021–2027 (6 st per år). Länsstyrelsen Stockholm har ca 470 laguner samt många andra grunda havsvikar, och en maxkapacitet att återställa 10 laguner per år under perioden.</p> <p>Baserat på redan utförda restaureringar ligger genomsnittlig kostnad på 250 000 kr per lagun.</p> <p>Vi räknar med att 10 kustlän i MBAL har laguner där restaurering vore relevant; dock inte alla med samma storlek som ex. vis Västerbotten. Vi anser därför att det är rimligt att anta att 40 laguner kan</p>

NV-07205-21

		restaureras i hela landet per år med befintlig kapacitet. Utav dessa 40 laguner per år förväntas 80 % att prioriteras inom Natura 2000-områden; 20 % utanför.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	10 000 000 kr per år (varav 80 % inom Natura 2000 och 20 % utanför)	Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021. Enligt gällande fondregler skulle åtgärden kvalificera för LIFE-medel, troligen för 75 % finansiering eftersom åtgärden fokuserar på en prioriterad naturtyp. Vi ser det dock som utmanande att avsätta nödvändig medfinansiering på årlig basis utifrån det anslag som vi har idag.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Naturtypen 1150* har ogynnsam status och är dessutom en prioriterad naturtyp i art- och habitatdirektivet. Muddring av trösklar och invallning är viktiga orsaker till nedgången i dess areal. Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 14. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	32 laguner per år	8 laguner per år
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	24 laguner per år	6 laguner per år
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	16 laguner per år	4 laguner per år

3.7 Hantering av marina IAS

Benämning i PAF: *Managing, controlling and eradicating IAS in marine Natura 2000 (CI02, CI03)*

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1110, 1150 CON (för dessa anges åtgärden som särskilt viktig i artikel 17-rapporteringen)

NV-07205-21

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 15. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	3 projekt / år	Myndigheten uppskattar att behov och tillgänglig kompetens tillåter genomförande av ett projekt per havsområde per år, dvs. 3 projekt per år i hela landet. Utifrån projekt utförda hittills uppskattas en genomsnittlig kostnad per projekt till 2 miljoner kr. Notera att länsstyrelserna för närvarande arbetar på en behovskartläggning över vart den här typen av åtgärder kan komma att behövas framöver.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	6 000 000 kr / år	Kostnaden bedöms rymmas inom myndighetens befintliga anslagsnivå för åtgärder mot IAS som är 50 miljoner kr för 2021 (31 mkr inom villkor + 19 mkr inom disposition till länen; 50 % av detta beräknas relevant för konkreta åtgärder, varav 50 % i marin miljö. Av dessa 12,5 miljoner kr beräknas 50 % prioriteras inom Natura 2000 områden).

Angelägenhetsgrad för genomförande

Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 16. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	3 projekt per år	-
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	2 projekt per år	-
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	1 projekt per år	-

3.8 Åtgärder relaterade till professionellt fiske och fritidsfiske

Benämning i PAF: *Managing commercial and recreational fishing in Natura 2000 (CG01 and CG02)*

NV-07205-21

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 1110, 1140, 1160, 1170, 1364, 1365, 1351, 6307

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 17. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	350 Natura 2000 områden	Bedömning utifrån 1 veckors uppskattad tidsåtgång per område; ungefärlig kostnad per årsarbetskraft 800 000 SEK.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	5 400 000 kr per år	Om medel och möjlighet finns att söka EHFVF-stöd för åtgärden, och ansökan beviljas, skulle, på årlig basis, 1 600 000 kr belasta 1:11-anslaget (30 %) och 3 780 000 kr finansieras från EHFVF (70 %).

Angelägenhetsgrad för genomförande

Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 18. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	350 områden	-
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	262 områden	-
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	175 områden	-

NV-07205-21

4. Sötvattenhabitat (floder och sjöar) / Freshwater habitats (rivers and lakes) (E.2.8)

Åtgärder för att öka konnektiviteten samt biotopvård (främst åtgärd 4.1, 4.2 samt 4.4) syftar till att återskapa mer naturliga funktioner och processer i vattendragen. Åtgärderna är restaurering/rehabilitering av engångskaraktär och om de genomförs på rätt sätt medför de inga framtida skötselbehov. I de fall åtgärderna ger ökade förutsättning för fisketurism kan behovet av tillsyn öka men det finansieras internt inom verksamheten. Samtliga åtgärder i limnisk miljö förutsätter en god samordning med åtgärder kopplade till omprövningen av vattenkraft. Ett samordnat genomförande ger möjlighet att prioritera åtgärderna för att ge bästa samlade effekt och kan även rationalisera genomförandet.

4.1 Ökad konnektivitet genom åtgärder vid vandringshinder som ej omfattas av omprövningen av vattenkraft

Benämning i PAF: Increasing connectivity of rivers by removal of dams, or construct of fishway at obsolete dams or similar barriers which are not subject to re-examination of hydropower (CB14, CJ02 CJ03)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3130, 3210, 3220,3260; 1095, 1096, 1130, 6963, 1106, 6965, 1029, 1032, 1966, 1355

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 19. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	150 vandringshinder varav 10 fiskvägar inom Natura 2000. 100 vandringshinder varav 10 fiskvägar utanför Natura 2000.	Baserat på planering i pågående och planerade LIFE-projekt samt redan genomförda åtgärder. Merparten är mindre vandringshinder som åtgärdas inom befintliga och kommande LIFE-projekt. I LIFE-projekt som redan är startade eller ligger som ansökan är drygt 100 st redan planerade. 10-talet fiskvägar bedöms anläggas utöver omprövningen av vattenkraft. Kostnaden varierar stort mellan objekten För vandringshinder antas att 80 % är mindre anläggningar medan 20 % är större. En schablonkostnad för att åtgärda de mindre

NV-07205-21

		<p>dammarna har uppskattats till 110 000 kronor och en kostnad på 1 250 000 kronor för de större.⁹</p> <p>Andelen utanför Natura motiveras med att ofta har Natura 2000 områden avslutas direkt nedströms ett vandringshinder eller så är mindre tillrinnande vattendrag ej med i det utpekade Natura 2000-området.</p> <p>Kompetens och erfarenheter är väl utvecklade i de delar av landet som har haft och har stora LIFE-projekt. Ett utvecklad nationellt kompetensstöd kan rationalisera arbetet.</p>
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	22 000 000 kr per år inom Natura 2000, 15 000 000 kr utanför Natura 2000	Förutsätter en fortsatt hög ambitionsnivå att hämta hem EU-medel och att det finns möjlighet till statlig medfinansiering till projekten.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög, Åtgärden syftar till att återskapa mer naturliga strukturer och funktioner i vattensystem och är en förutsättning för en fungerande grön infrastruktur. Åtgärden är av engångskaraktär och förutsätter ingen framtida skötsel. Åtgärden bedöms prioriterad i kommande biodiversitetsstrategi.

Tabell 20. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	150 objekt	100 objekt
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	110 objekt	75 objekt
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	75 objekt	50 objekt

⁹ Prioriterade åtgärder i våtmarker och sötvatten, Analys och uppskattning av åtgärdsbehov för att uppnå gynnsam bevarandestatus <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/projektwebbplatser/grip-on-life-ip/rapporter-grip-on-life/2020.01-prioriterade-atgarder-i-vatmarker-och-sotvatten.pdf>

NV-07205-21

4.2 Anpassning av vägkulvertar

Benämning i PAF: Removal and/or adaptation of culverts (road passages etc.) associated with road and timber transport (CJ03) #2

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3130, 3210, 3220,3260; 1095, 1096, 1130, 6963, 1106, 6965, 1029, 1032, 1966, 1355

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 21. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	400 st inom Natura 100 st utanför	Baserat på planering i genomförda, pågående och planerade LIFE-projekt samt redan genomförda åtgärder. Information har inhämtats från Trafikverket. En schablonkostnad på 200 000kr/objekt har antagits men det varierar stort. Kostnaden ligger i det lägre spannet vilket motiveras med att större dyrare objekt oftare ligger inom det statliga vägnätet där samfinansiering eftersträvas med Trafikverket. Förutom åtgärder inom LIFE och direkt bidrag genom 1:11 bedöms även åtgärden hanteras inom skogsbrukets (Nokås) och Trafikverkets område.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	15 000 000 kr per år	Summan beräknas rymmas inom myndigheternas anslagsnivå för 2021. Förutsätter en fortsatt hög ambitionsnivå att hämta hem EU-medel. Samverkan med Trafikverket bedöms som central för genomförandet.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Relativt hög, Åtgärden är en del av en helhetssyn på vattenvård inom ett avrinningsområde och bristande konnektivitet via vägtrummor kan negativt påverka förutsättningar för habitatet i angränsande områden.

NV-07205-21

Tabell 22. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	400	100
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	300	75
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	200	50

4.3 *Ekologiska flöden*

Benämning i PAF: Reducing/minimizing the impact on Natura 2000 by imitating more natural like flows (ecological flows) in the operation of the dams and other constructions which are not included in the re-examination of hydropower (CB14, CJ02 CJ03) #3

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3130, 3210, 3220,3260; 1095, 1096, 1130, 6963, 1106, 6965, 1029, 1032, 1966, 1355 (samt angränsade svämskogar och våtmarker)

NV-07205-21

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 23. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	45 Natura 2000-områden. Ej kvantifierat utanför Natura 2000	Vid en förfrågan till länen angavs att 87 st Natura 2000-områden riskerar sin måluppfyllelse p.g.a. flödespåverkan som inte är relaterad till vattenkraft. 45 av dessa ligger i avrinningsområden som ska upp till omprövning under 2021–2027. Då ett arbete kring ekologiska flöden måste samordnas inom avrinningsområdet prioriteras dessa 45 för perioden. Om en samordnad åtgärdsplanering kan ske inom de avrinningsområden som ska omprövas för vattenkraft finns goda förutsättningar för att hantera åtgärden. Teknisk kompetens (hydrologi) kan bli begränsande men bör gynnas av en samordning.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	650 000 kr/år	Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021. Kostnad uppskattad till 100 000 kr/ område. Ingen kostnad för förlust av elproduktion då vattenkraftverk inte ingår i åtgärden.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög, påverkan på flödesdynamiken i Natura2000 vanlig i Natura 2000-områden och förväntas öka ytterligare genom klimatpåverkan. Åtgärden är en del av en helhetssyn på vattenvård inom ett avrinningsområde.

Tabell 24. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	45 områden	-
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	34 områden	-
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	22 områden	-

NV-07205-21

4.4 *Biotopvård och flottledsrestaurering*

Benämning i PAF: Reducing the impact of canalisation, straightening (e.g., from the timber transport period), increase natural physical structures and characteristics (CB14, CJ02 CJ03)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3130, 3210, 3220,3260; 1095, 1096, 1130, 6963, 1106, 6965, 1029, 1032, 1966, 1355 (samt angränsade svämskogar och våtmarker)

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 25. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	700 km inom Natura 2000 och 300 km utanför.	Sverige har haft 30 000km flottleder, under senaste 6-års perioden har ca 500 km restaurerats inom Natura 2000 i olika EU-finansierade projekt. En något ökad ambition och en utvidgad möjlighet att nyttja EU-finansiering utanför Natura 2000-områden ger en målnivå på 1000 km, vilket fortfarande är en mindre del av restaureringsbehovet. Kompetens och erfarenheter är väl utvecklade i de delar av landet som har haft och har stora LIFE-projekt. Ett utvecklad nationellt kompetensstöd kan rationalisera arbetet i övriga områden. Tillgången till entreprenörer och maskiner är en begränsande faktor, tillgången styrs till stor del av andra infrastruktur- och industrietableringsprojekt.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	50 miljoner /år inom Natura och 20 miljoner utanför.	Förutsätter en fortsatt hög ambitionsnivå att hämta hem EU-medel och att det finns möjlighet till statlig medfinansiering till projekten. Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021 men förutsätter tydliga prioriteringar.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög, Biotopvård och flottledsrestaurering syftar till att återskapa naturliga strukturer funktionerna i vattendragen. Det är en engångsåtgärd som återskapar ett ekosystem som försörjer en stor bredd av arter och naturtyper. Är prioriterad i pågående och ansökta LIFE-projekt.

NV-07205-21

Tabell 26. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	700 km	300 km
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	700 km	50 km
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	500 km	0 km

4.5 Dikesåtgärder i skogsmark

Benämning i PAF: Restoring hydrological regimes and protect from deposition of sediment by e.g., remedy ditches and recreate wetlands in woodlands and forests adjacent to lakes and streams (CB05, CB14, CJ02 CJ03) #5

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3130, 3210, 3220,3260; 1095, 1096, 1130, 6963, 1106, 6965, 1029, 1032, 1966, 1355 (samt angränsade svämskogar och våtmarker)

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 27. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin inom Natura 2000 givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	800 åtgärdade diken inom Natura 2000 och 200 diken utanför.	Baserat på planering i genomförda, pågående och planerade LIFE-projekt samt redan genomförda åtgärder. En schablonkostnad på 10 000kr/objekt. Kostnaden är hämtad från planerade LIFE-projekt samt VISS och förutsätter ett rationellt genomförande i samverkan med pågående biotopvård. Samverkan med skogliga åtgärder förutsätts.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	1 000 000 kr årligen inom Natura och 300 000 kr utanför.	Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021 men förutsätter tydliga prioriteringar. Åtgärden bedöms även hanteras inom skogsbrukets (Nokås) område och inom löpande skogsbruk. Dessa finansieringsmöjligheter är inte kvantifierade.

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög. Åtgärden är prioriterad i kommande LIFE-projekt och bedöms vara viktig för biologisk mångfald i vattensystemen.

Tabell 28. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	800 diken	200 diken
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	600 diken	150 diken
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	400 diken	100 diken

4.6 Kantzoner längs jordbruksvatten

Benämning i PAF: Restoring hydrological regimes and protect from deposition of sediment by e.g., remedy ditches and recreate wetlands in woodlands and forests adjacent to lakes and streams (CB05, CB14, CJ02 CJ03)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3260, 1032

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 29. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	Totalt 20 km enkelsidig kantzon (20 ha vid antagen bredd 10 m) på träd och buskbeklädd kantzon inom Natura 2000 och 20 km utanför för att i första hand binda ihop befintliga områden.	Bedömningen bygger på SJVs rapport Kantzoner längs jordbruksvatten för en bättre vattenmiljö. Åtgärden är ett utvecklingsprojekt. Vid utformning ska såväl miljönyttan och värdet av jordbruksproduktionen vägas in. Utvecklingen ska ske i samverkan med Jordbruksverket.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	570 000 kr årligen inom Natura och 570 000 kr utanför.	Ersättning för markvärdet antas med 150 000 kr/ha och åtgärdskostnaden 50 000 kr/ha. Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 1:11 2021, samverkan med Jordbruksverket bör ske.

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder. Åtgärden ska ses som en fortsatt utveckling av på genomfört dialogprojekt.

Tabell 30. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	20 km	20 km
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	20 km	10 km
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	20 km	0 km

4.7 Miljöanpassat underhåll i dikningsföretag med tjockskalig målarmussla

Benämning i PAF: Develop and implement environmentally friendly maintenance methods in existing drainage operations with Thick Shelled River Mussel (CA15)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3260, 1032

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 31. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	Utveckling av metodik samt underhåll i upp till 10 dikningsföretag inom Natura och 12 st utanför.	46 markavvattningsföretag i Sverige innehåller känd förekomst av Tjockskalig målarmussla 22 av dessa är Natura 2000-områden. Hälften antas behöva underhåll under perioden. Åtgärden omfattar utveckling och förvaltning.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	380 000 kr årligen inklusive utveckling inom Natura	2 000 000 kr för metodutveckling och 100 000 årligen för information. Hela kostnaden bedöms ligga inom Natura. Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 1:11 2021, samverkan med Jordbruksverket bör ske.

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög, tjockskalig målarmussla är en strikt skyddad art störning vid underhåll av dikningsföretag är upptaget i som ett hot i artens åtgärdsprogram.

Tabell 32. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	Utveckling samt 10 områden	12 områden
2	Lägre ambitionsnivå	Utveckling samt 10 områden	0 områden
3	Låg ambitionsnivå	Enbart utveckling	

4.8 Engångsåtgärder mot limniska IAS

Benämning i PAF: Measures directed against IAS on the list of Union concern (CI02)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3160, 3210, 3220, 3260 (för dessa anges åtgärden som särskilt viktig i artikel 17-rapporteringen)

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 33. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	20 engångsåtgärder under perioden, 10 inom och 10 utanför Natura 2000	Bedömt utifrån genomförda åtgärder. En schablonkostnad på 300 000 kr per åtgärd har antagits.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	860 000 kr per år	Kostnaden bedöms rymmas inom myndighetens befintliga anslagsnivå för åtgärder mot IAS som är 50 miljoner kr för 2021 (31 mkr inom villkor + 19 mkr inom disposition till länen; 50 % av detta beräknas relevant för konkreta åtgärder, varav 50 % i limnisk miljö. Av dessa 12,5 miljoner kr beräknas drygt 50 % ligga inom ramen för åtgärder i PAF.

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 34. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	10	10
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	10	5
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	10	0

4.9 Hanteringsprogram för limniska IAS

Benämning i PAF: Implementing management program for signal crayfish (*Pacifastacus leniusculus*) and Nuttall's waterweed (*Elodea nuttallii*) (CI02)

Åtgärder för Flodkräfta inkl hanteringsprogrammet för signalkräfta är listat under E.3

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3160, 3210, 3220, 3260 (för dessa anges åtgärden som särskilt viktig i artikel 17-rapporteringen)

NV-07205-21

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 35. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	Löpande genomförande av två förvaltnings-program. Smal vattenpest rapporterad i 37 Natura 2000-områden	Genomförande av förvaltningsprogram för Signalkräfta och smal vattenpest innefattande utrotning, tillsyn och övervakning. Hanteringsprogram för smal vattenpest är under utformning och kostnaderna är en uppskattning.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	4 750 000 kr per år, enbart E2.8 är uppdelat inom och utanför Natura. Åtgärder för flodkräfta bedöms till 2,75 miljoner kr / år För smal vattenpest 1 miljon inom och 1 miljon utanför Natura	Kostnaden bedöms rymmas inom myndighetens befintliga anslagsnivå för åtgärder mot IAS som är 50 miljoner kr för 2021 (31 mkr inom villkor + 19 mkr inom disposition till länen; 50 % av detta beräknas relevant för konkreta åtgärder, varav 50 % i limnisk miljö. Av dessa 12,5 miljoner kr beräknas drygt 50 % ligga inom ramen för åtgärder i PAF.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 36. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000*	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	3,75 miljon	1 miljon
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	3,75 miljoner	0
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	Enbart flodkräfta 2,75 miljoner kr	0

* Åtgärder för att värna flodkräfta (E3) fördelas inte inom och utanför Natura 2000.

NV-07205-21

4.10 Åtgärder mot Sjögull

Benämning i PAF: Measures directed against *Nymphoides peltata* (SE: Sjögull), incl. covering the species with plastic sheets (CI02)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3150, 3110, 3260

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 37. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	5 ha/år inom och 5 ha/år utanför Natura	Bedömningen bygger på pågående och planerade åtgärder.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	10 miljoner årligen, 5 inom 5 utanför.	Förutsatt att EU-finansiering kan erhållas bedöms kostnaden rymmas inom myndighetens befintliga anslagsnivå för åtgärder mot IAS som är 50 miljoner kr för 2021 (31 mkr inom villkor + 19 mkr inom disposition till länen; 50 % av detta beräknas relevant för konkreta åtgärder, varav 50 % i limnisk miljö. Av dessa 12,5 miljoner kr beräknas drygt 50 % ligga inom ramen för åtgärder i PAF.

Angelägenhetsgrad för genomförande

Se PAF för en beskrivning av påverkansfaktorer och hot, samt nödvändiga åtgärder.

Tabell 38. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	5 ha	5 ha
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	5 ha	2,5 ha
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	5 ha	0 ha

NV-07205-21

4.11 Åtgärder mot PuckellaxBenämning i PAF: Measures directed against *Oncorhynchus gorboscha* (SE: Puckellax)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3210, 3260, 1106

*Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering***Tabell 39. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).**

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	Utveckling och aktiva åtgärder mot puckellax i Åtran och andra aktuella vattensystem	Puckellax är idag inte klassad som invasiv art men har fått statusen som en "dörrknackarart" och riskklass SE ¹⁰ i SLU:s bedömning ¹¹ . HaV bedömer att arten kan klassas som invasiv framöver och att den utgör ett hot mot den svenska laxstammen, initialt på Västkusten. Kan man få till tidiga åtgärder bör det gå att bromsa en fortsatt spridning.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	1 000 000 kr per år, Prioriteras enbart i Natura 2000.	Kostnaden bedöms rymmas inom myndighetens befintliga anslagsnivå för åtgärder mot IAS som är 50 miljoner kr för 2021 (31 mkr inom villkor + 19 mkr inom disposition till länen; 50 % av detta beräknas relevant för konkreta åtgärder, varav 50 % i limnisk miljö. Av dessa 12,5 miljoner kr beräknas drygt 50 % ligga inom ramen för åtgärder i PAF.

*Angelägenhetsgrad för genomförande*Hög, Puckellax har nyligen dykt upp i Sverige och får man till tidiga åtgärder finns en bättre möjlighet att bromsa spridningen och minska påverkan¹².

¹⁰ Severe impact – arter med stor eller potentiellt stor ekologisk effekt som har potential att etablera sig över stora områden

¹¹ Klassificering av främmande arters-effekter på biologisk mångfald i Sverige-ArtDatabankens risklista https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/2.-var-verksamhet/publikationer/29.-artdatabankens-risklista/rapport_klassifisering_av_frammande_arter2.pdf

¹² SLU rapport om åtgärder <https://www.slu.se/ew-nyheter/2018/9/tuffa-atgarder-kravs-for-att-stoppa-puckellaxen/>

NV-07205-21

Tabell 40. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	1 miljon	
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	750 000 kr	
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	500 000 kr	

4.12 Kalkning

Benämning i PAF: Liming of selected watersystems

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3110, 3260, 1029, 1106

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 41. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	400 sjöar/y and 2 500 km vattendrag/y kalkas för effekt i målområden som innehåller limniska Natura 2000-områden. 2000 km vattendrag behöver kalkas utanför Natura 2000 för att upprätthålla naturtypen i stort.	En delmängd av dagens kalkning berör målområden med Natura 2000-områden. Utöver det så bedöms ytterligare 2000 km vattendrag utanför Natura inte uppnå god status på grund av försurningspåverkan.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	15 000 000 kr inom Natura och 10 000 000 kr utanför.	Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021

NV-07205-21

*Angelägenhetsgrad för genomförande***Tabell 42. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.**

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	15 000 000 kr	10 000 000 kr
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	12 000 000 kr	7 500 000 kr
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	7 500 000 kr	5 000 000 kr

4.13 Ekosystembaserad fiskförvaltning

Benämning i PAF: Development and implementation of ecosystem-based fisheries management for Salmon in Natura 2000 areas (CG01 and CG02)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3110, 3130, 3150, 3160, 3210, 3260, 1106, 1130

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 43. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frågeställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	40 stammar av naturligt reproducerande lax och 60 Natura 2000 områden berörs. Även förvaltning i t.ex. Mälaren räknas in här.	58 Natura 2000-områden har Lax som utpekad art. Flera av dessa t.ex. Torneälven är mycket stora. Förvaltningen sker av samtliga 40 populationer av naturligt reproducerande lax i Sverige. Förvaltningen är inte avgränsad till Natura 2000-områden.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	5 miljoner kr/år inom Natura och 2,5 miljoner utanför	Summan beräknas rymmas inom myndighetens anslagsnivå för 2021.

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög, Sverige har rapporterat att kommersiellt och fritidsfiske är ett stort hot mot lax i svenska vatten. Ekosystembaserad fiskförvaltning ses som det bästa sättet att adressera detta hot.

Tabell 44. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	5 miljoner	2,5 miljoner
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	3,75 miljoner	1,9 miljoner
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	2,5 miljoner	1,25 miljoner

4.14 Skötsel av littoral zon för fåglar (t.ex. vassröjning, konstruktion av häckningsöar)

Benämning i PAF: Management of littoral zone for birds (for example by cutting of reed)

Berörda bilaga 1-naturtyper eller bilaga 2-arter: 3140, 3150

Andel av betinget som är rimlig att genomföra givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering

Tabell 45. Andel av betinget som är rimlig att genomföra i kategorin givet tidsram för PAF (2021–2027) och tillgänglig finansiering (baserat på 2021 års anslag samt tillgängliga EU medel).

Frageställning	Bedömning	Kommentar
Faktisk kapacitet samt tillgänglig kompetens för utförandet	10 Natura 2000-områden/år.	Åtgärden omfattar både att öppna upp vattenytor, skapa häckningsöar och återskapa en blå bärd. Skötsel av strandängar ligger under jordbruksmark.
En realistisk bedömning av genomförande utifrån tillgången till medel för ändamålet	4 miljoner kr/år inom Natura	Summan belastar i huvudsak naturvårdsverkets 1:3 anslag för skötsel av skyddade områden och våtmarksanslaget, det bedöms rymmas inom myndigheternas anslagsnivå för 2021

NV-07205-21

Angelägenhetsgrad för genomförande

Hög, igenväxning av grunda sjöhabitat är ett hot mot flera arter.

Tabell 46. Angelägenhetsgrad utifrån ambitionsnivå.

Angelägenhetsgrad	Kommentar	Inom Natura 2000	Utanför Natura 2000
1	Rekommenderad lägsta ambitionsnivå	10 områden	-
2	Lägre ambitionsnivå (75 %)	7,5 områden	-
3	Låg ambitionsnivå (50 %)	5 områden	-